

VIBORG
KOMMUNE

§ 16a Miljøgodkendelse
af
malkekvægsproduktion
på
Ingstrup Møllevej 8
8830 Tjele

Dato for godkendelse: 20. marts 2026

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	1
Datablad	3
1 Afgørelse, Resumé og samlet vurdering.....	4
1.1 Ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse	4
1.2 Afgørelse	4
1.3 Ikke teknisk resumé	5
1.4 Offentlighed	6
2 Oversigt over godkendelsens vilkår.....	8
3 Generelle forhold.....	12
3.1 Beskrivelse af husdyrbruget.....	12
3.2 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold	12
3.3 Gyldighed.....	12
3.4 Retsbeskyttelse.....	12
3.5 Generelle vilkår.....	13
4 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	14
4.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. - anlægget.....	14
4.2 Placering i landskabet - anlægget.....	15
5 Husdyrhold, staldanlæg og drift	16
5.1 Husdyrhold og produktionsareal	16
5.2 Ventilation.....	20
5.3 Foder og fodring.....	21
5.4 Energi- og vandforbrug	21
5.5 Spildevand herunder regnvand.....	22
5.6 Affaldsproduktion	23
5.7 Råvarer og hjælpestoffer	25
5.8 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	26
6 Gødningsproduktion og -håndtering.....	27

6.1	Gødningstyper og mængder	27
7	Forurening og gener fra husdyrbruget	30
7.1	Ammoniak og natur	30
7.2	Lugt	33
7.3	Fluer og skadedyr	35
7.4	Transport	35
7.5	Støj fra anlæg og maskiner	37
7.6	Støv fra anlæg og maskiner	38
7.7	Lys	39
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	40
9	Miljøkonsekvensrapport	44
10	Alternativer	45
11	Ophør	46
12	Samlet konklusion	47
13	Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning	48
13.1	Godkendelsens gyldighed	48
13.2	Klagevejledning og søgsmål	48
13.3	Underretning om godkendelsen	49
14	Bilag	51
	Bilag 1. Situationsplan	51
	Bilag 2. Situationsplan fra IT-ansøgningen	52

DATABLAD

Titel: § 16a Miljøgodkendelse af malkekvægsproduktion på Ingstrup Møllevej 8, 8830 Tjele

Husdyrbruget

Husdyrbrugets CVR-nummer	32807208
Husdyrbrugets navn	Ingstrup Møllevej 8
Beliggenhedsadresse	Ingstrup Møllevej 8
Postnummer	8830
By	Tjele

Ansøger

Ansøger navn	Ragna Jørgensen
Ansøger adresse	Ingstrup Møllevej 8
Ansøger postnummer	8830
Ansøger by	Tjele
Ansøger telefon	40425090
Ansøger email	Ragna-Bent@email.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	30869052
Konsulent virksomhedsnavn	Velas I/S
Konsulent navn	Christian Bach Knudsen, Velas I/S
Konsulent adresse	Trigevej 20
Konsulent postnummer	8382
Konsulent by	Hinnerup
Konsulent telefon	25195511
Konsulent email	cbk@velas.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	8179860
CHR numre	41183

Dato for godkendelsen: 20. marts 2026

Miljøgodkendelsen er udarbejdet af:

Agronom
Karin Stavnskær

Viborg Kommune
Teknik og Miljø
Prinsens Alle 5
8800 Viborg

1 AFGØRELSE, RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 ANSØGNING OM TILLÆG TIL MILJØGODKENDELSE

Ragna Jørgensen, Ingstrup Møllevej 8, 8830 Tjele har den 11. april 2025 søgt om miljøgodkendelse efter Husdyrbruglovens § 16a, stk. 1 til udvidelse af malkekvægsproduktionen på Ingstrup Møllevej 8.

Malkekvægbesætningen på Ingstrup Møllevej 8, fik i december 2009 en miljøgodkendelse efter § 12 i Husdyrbrugloven til 250 årskøer, delvist kvieopdræt samt producerede tyrekalve til 65 kg. Der blev i maj 2016 i tillæg 2 meddelt tilladelse til udvidelse af ejendommen med en ny kostald med dybstrøelse og forøgelse af koantallet fra 250 til 325 årskøer. Denne godkendelse er delvist bortfaldet grundet manglende udnyttelse/ibrugtagning. Der er nu tilladelse til 275 årskøer samt en del af opdrættet.

Der søges om udvidelse med et udvendigt foderbord med tilhørende ædepladser på 814 m² produktionsareal. Desuden omdannes 741 m² i de eksisterende staldbygninger til produktionsarealer, hvilket betyder, at der udvides med i alt 1.555 m² produktionsareal. Forud for denne godkendelse er der i staldene et produktionsareal på 2.464 m². Det samlede produktionsareal vil fremover være 4.019 m².

Det er umiddelbart planen, at besætningen udvides til ca. 410 årskøer, tyrekalve indtil 3-ugers alderen, kviekalve op til 8 ugers alderen samt kælvkvierne i aldersintervallet 23-26-måneder.

Med denne ansøgning overgår husdyrbruget til den såkaldte Stipladsmodel, hvor der ikke gives godkendelse til et bestemt antal dyr men i stedet til de staldarealer, hvor dyrene opholder sig og kan afsætte gødning. Der søges om tilladelse til opstaldning af alle typer kvæg i alle staldafsnit.

Husdyrbruget er ikke teknisk, forurenings- eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Viborg Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem d. 11. april 2025 i skema nr. 238180. Godkendelsen er udarbejdet på baggrund af ansøgningens version 6.

1.2 AFGØRELSE

Viborg Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse til den ansøgte udvidelse af malkekvægbesætningen på Ingstrup Møllevej 8, 8830 Tjele i henhold til de gældende regler (Lovbekendtgørelse nr. 1065 af 21. august 2025 (Husdyrbrugloven) og bekendtgørelse nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)). Miljøgodkendelsen efter lovens § 16a, stk. 1 er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende indsendte oplysninger og betinget af de fastsatte vilkår.

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse samt kommunens bemærkninger og vurdering af de miljømæssige virkninger på naturen, miljøet og naboer.

Viborg Kommune har stillet konkrete vilkår for husdyrbrugets drift og indretning for at sikre

- at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen
- at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stalde og lagre overholdes
- at yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunalbestyrelsens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes
- at risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen nedsættes

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at de til enhver tid generelle miljøregler overholdes, herunder reglerne i den til enhver tid gældende Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning (Husdyrgødningsbekendtgørelsen).

1.3 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Produktion

På Ingstrup Møllevej 8 er der godkendelse til et dyrehold på 275 malkekøer, en mindre del af kvieopdrættet samt de yngste tyrekalve indtil de vejer 65 kg.

Der søges nu godkendelse til udvidelse af staldarealet, hvilket medfører, at ejendommens godkendelse overgår til den såkaldte Stipladsmodel. I Stipladsmodellen får man ikke tilladelse til et bestemt antal dyr men i stedet godkendes staldenes produktionsarealer. Produktionsarealerne er de arealer i staldbygningerne, hvor dyrene kan færdes og afsætte gødning.

Ansøgningen indeholder omdannelse af en del af de eksisterende staldbygninger, så der opnås 1.555 m² ekstra produktionsarealer. Inklusive opførelse af et udvendigt foderbord med tilhørende ædeplads til køerne på 3 sider af kostalden. Denne udvidelse bliver på 814 m² produktionsareal. Der søges om tilladelse til opstaldning af alle typer kvæg i alle staldafsnit. Det fremtidige dyrehold forventes at blive ca. 410 malkekøer, de mindste tyrekalve op til 3-ugers alderen, mindste kvier op til ca. 8 ugers alderen samt de ældste kvier i aldersintervallet 23-26 måneder. I aldersintervallet 8 uger til 23 måneder opstaldes besætningens kvier på en anden ejendom.

Det samlede produktionsareal vil fremover være 4.019 m².

Placering

Ejendommen er beliggende ca. 2,9 km sydøst for Rødding og 4,1 km vest for Ørum. Der er fra bygningsmassen ca. 296 meter til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Ingstrup Møllevej 6) nord for ejendommen og ca. 2,8 km til nærmeste samlede bebyggelse, som er landsbyen Foulum, beliggende nordøst for ejendommen.

Husdyrbruget er placeret i landzone i et område med spredt bebyggelse og spredt beplantning. Ejendommen kommer også efter udvidelsen til at fremtræde som en samlet enhed i landskabet, da staldbygninger m.v. er opført i tilknytning til hinanden. Ca. 800 meter øst for ejendommen ligger dels Energinets energistation og dels Apples datacenter.

Da udvidelsen af produktionsarealet dels sker i en allerede eksisterende bygning og dels langs ydersiderne af kostalden, påvirker udvidelsen ikke de landskabelige, kulturhistoriske, geologiske eller naturmæssige interesser knyttet til området.

Lugt

Lugtkravene til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone (Apple) overholdes af projektet.

Transporter til og fra ejendommen

Antallet af transporter forventes at stige fra ca. 777 årlige transporter i nudrift til ca. 1.092 årlige transporter.

Husdyrgødning

På ejendommen produceres der gylle og dybstrøelse. Der er indgået aftale med et biogasanlæg om løbende afhentning af både dybstrøelse og gylle. Der modtages afgasset gylle retur i det omfang, det kan anvendes på ejendommens arealer.

Støv, støj og fluer

Det forventes ikke, at der som følge af udvidelsen af ejendommens produktionsareal vil forekomme øgede gener med hensyn til støv, støj og fluer, da udvidelsen vil ske indeni og i umiddelbar tilknytning til de eksisterende stalde. Dog vil der ved overgang fra 2 til 3 daglige malkninger være flere timer, hvor malkeanlægget kører.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur.

Ejendommen ligger placeret i et område, hvor der kun er få naturområder, der er følsomme over for ammoniak. Det nærmeste naturområde er en mindre mose, som ligger godt 500 meter nordøst for staldanlægget. Projektet lever op til alle gældende grænser for afsætning af ammoniak på naturområderne.

Andre miljøpåvirkninger

Husdyrbruget overholder gældende regler for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, ikke betragtes som væsentlige.

Bedst Tilgængelig Teknik (BAT)

For husdyrbrug omfattet af miljøgodkendelse er der altid krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik.

I forhold til at begrænse ammoniakfordampningen er dette i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak, der må komme fra husdyrbruget. Det vejledende niveau for maksimal ammoniakfordampning fra ejendommen er overholdt. Bl.a. via etablering af teltoverdækning på den ene gyllebeholder.

Alle andre områder af BAT er ligeledes opfyldt.

Samlet konklusion

Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets stald- og gødningsopbevaringsanlæg. For at sikre, at udvidelsen og den fremtidige drift er forenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, er der fastsat en række vilkår. Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, når vilkårene i denne godkendelse overholdes.

1.4 OFFENTLIGHED

Foroffentliggørelse af ansøgning

Ansøgningen blev offentliggjort den 28. maj 2025 med frist til at fremsende bemærkninger til den 30. juni 2025. Der indkom bemærkning fra bygningsstyrelsen om, at hverken de eller AU Viborg har bemærkninger til projektet

Naboer til Ingstrup Møllevej 8 blev orienteret om ansøgningen den 2. maj 2025 med en frist på 2 uger til at indsende bemærkninger.

Der indkom bemærkninger med bekymring vedr. støj fra Overlundvej 26, 8830 Tjele.

Ansøger har fremsendt følgende bemærkninger til nabobemærkningerne:

I forbindelse med omdannelserne i stalden og etablering af det udendørs foderbord, vil praksis omkring fodring af dyrene blive forsimplet. I det nuværende system læsses det færdigblandede fuldfoder af på gulvet i stalden. Derfra læsses det op i påslaget til fodervognen, og udfodres via en hængebane.

Efter ombygning af stalden aflæsses foderet direkte på foderbordet, når det er færdigblandet i fuldfo-derblanderen. Det betyder, at der fremadrettet spares en arbejdsgang i forbindelse med fodring, hvilket vil mindske det samlede daglige tidsforbrug med blanding og udfodring af foder.

Viborg Kommune har følgende bemærkninger til nabobemærkningerne:

Viborg Kommune har forholdt sig til bemærkningerne under afsnittet om ”Støj” i denne miljøgodkendelse.

Høring af udkast til godkendelse

Udkast til miljøgodkendelsen blev den 12. februar 2026 sendt i høring hos naboer. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 30 dage. Der er ikke indkommet bemærkninger til udkastet.

2 OVERSIGT OVER GODKENDELSENS VILKÅR

Nedenfor gives en oversigt over samtlige vilkår, der er stillet i miljøgodkendelsen.

Generelle vilkår.

- 1) Miljøgodkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Smaakjærgård, Ingstrup Møllevej 8, 8830 Tjele under CVR nr. 32807208.
- 2) Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.
- 3) Den, der er ansvarlig for driften, skal underrette kommunen, hvis landbruget foretager følgende:
 - Ejerskifte af landbruget
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
 - Indstilling af driften for en længere periode
- 4) Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.

Husdyrhold og produktionsareal

- 5) Produktionsarealet på 4.019 m² fordelt på de ansøgte stalde tillades drevet med følgende dyretyper, staldindretning og produktionsarealer i de enkelte staldafsnit. Staldenes placering kan ses af bilag 1 og 2

Staldnavn	Staldstørrelse, m ²	Tilladt dyrehold og gulvtype	Produktionsareal, m ²
Kostald og malkestald	3.145	Alle kvæg, Fast, drænet gulv med skraber og ajleløb	286
		Alle kvæg, sengestald med spalter	192
		Alle kvæg, sengestald med spalter	1.362
		Alle kvæg, heste, får og geder, Dybstrøelse	77
		Alle kvæg, heste, får og geder, Dybstrøelse	27
		Alle kvæg, heste, får og geder, Dybstrøelse	36
		Alle kvæg, Sengestald med spalter	68
		Alle kvæg, Sengestald med fast gulv	221
Gl. bindestald	266	Alle kvæg, heste, får og geder, Dybstrøelse	150
Gl. kostald	775	Alle kvæg, Sengestald med spalter	470
Kalvehytter	104	Alle kvæg, heste, får og geder, Dybstrøelse	68
Drivvej	283	Alle kvæg, sengestald med fast gulv	248
Ædeplads/gang-areal ved nyt foderbord	867	Alle kvæg, Fast drænet gulv med skraber og ajleløb	814
Samlet produktionsareal			4.019

El- og vandforbrug

- 6) Energi- og vandforbruget skal registreres mindst 1 gang årligt. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.
- 7) Anlæg, der er særligt energiforbrugende, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt. Dokumentation herfor skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.

Spildevand

- 8) Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, og dyretransportvogn skal foregå på støbt tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.

Affald.

- 9) Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.
- 10) Olie og kemikalier (gældende både råvarer og affald) skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.
- 11) Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal det kunne demonstreres, at affaldstyperne bliver sorteret. Det skal ligeledes kunne dokumenteres at affaldet aftages af godkendte virksomheder og transporteres af godkendte transportører, f.eks. ved hjælp af kvitteringer fra virksomhederne.

Råvarer og hjælpestoffer

- 12) Påfyldning af diesel skal til enhver tid ske under opsyn på en plads med fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Driftsforstyrrelser eller uheld.

- 13) Der skal senest på tidspunktet for ibrugtagning af miljøgodkendelsen foreligge en opdateret beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmes og hvordan
- Kort over bedriften med angivelse af placering af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften og gennemgås mindst én gang om året.

Beredskabsplanen skal have en fast tilgængelig plads på ejendommen.

Gødningstyper og mængder

- 14) Gyllen fra ejendommen kan opbevares i de 3 gyllebeholdere med overfladeareal på henholdsvis 918 m² (4.000 m³), 326 m² (1.400 m³) og 190 m² (750 m³).
- 15) Gyllebeholderen på 918 m² (4.000 m³) skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt senest samtidig med ibrugtagning af miljøgodkendelsen.
- 16) Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- 17) Skader på teltdugen skal repareres indenfor en uge fra skadens opståen.

- 18) Hvis en skade ikke kan repareres indenfor en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
- 19) Egenkontrol: Eventuelle skader på teltoverdækningen skal noteres i en logbog med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 20) Beholdere til husdyrgødning skal mindst én gang om året tømmes helt, og der skal ske udvendig og om muligt indvendig inspektion med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og evt. tiltag skal noteres i logbogen.
- 21) Fast husdyrgødning fra ejendommen kan opbevares på den nuværende møddingsplads med et areal på 178 m²
- 22) Håndtering af husdyrgødning skal foregå under opsyn, således spild undgås.
- 23) Senest på tidspunktet for ibrugtagning af miljøgodkendelsen og udvidelse af besætningen skal der indgås skriftlig opbevaringsaftale med biogasanlægget eller andre landmænd omkring opbevaring af den mængde flydende husdyrgødning, der mangler for at opfylde kravet om 9 måneders opbevaringskapacitet.

Lugt

- 24) Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan til reduktion af lugtgenerne. Kommunen skal godkende handlingsplanen, og bedriften skal derefter gennemføre den.

Skadedyr

- 25) Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Transport

- 26) Ved transport af gylle på offentlige veje skal det sikres, at der ikke kan ske spild af gylle. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.

Støj

- 27) Hvis der kommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens Vejledning overholdes.

Vejledningens afskæringskriterier er følgende:

Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korregerede lydniveauer i dB(A).

	<i>Klokken</i>	<i>Referencetidsrum</i>	<i>dB(A)</i>
Mandag – fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

Støv

- 28) Opbevaring og håndtering af landbrugets foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt landbrugets drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.

BAT

- 29) Bedriften skal i forbindelse med tilsyn kunne redegøre for foretagne tiltag vedrørende renere teknologi i form af ændrede råvarer, nye metoder eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen fra ejendommen.

Ophør

- 30) Ved ophør af dyreholdet skal alle anlæg tømmes og rengøres for husdyrgødning. Husdyrgødningen skal bortskaffes efter gældende regler. Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.

3 GENERELLE FORHOLD

3.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Miljøgodkendelsen efter Husdyrbruglovens § 16a gælder for husdyrproduktionen på Ingstrup Møllevej 8, 8830 Tjele. Ejendommen har CVR nr. 32807208.

Ejeren af husdyrbruget ønsker at få godkendt en ombygning og udvidelse af produktionen i eksisterende staldbygninger samt etablering af et udendørs foderbord med tilhørende ædepladser langs 3 sider af kostalden.

Det samlede produktionsareal er i ansøgt drift på 4.019 m².

3.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Ønskede ændringer af anlæg skal meddeles til Viborg Kommune, som afgør, om de ønskede ændringer på bedriften udløser krav om miljøgodkendelse. Ændring i ejerforhold for ejendommen skal desuden meddeles til Viborg Kommune.

3.3 GYLDIGHED

Miljøgodkendelsen skal udnyttes inden for 6 år. Ved udnyttelse forstås, at det ansøgte er bragt til udførelse. F.eks. er en godkendelse udnyttet, når det ansøgte byggeri er opført og taget i brug. Hvis godkendelsen ikke er udnyttet indenfor 6 år, vil den del af godkendelsen, som ikke er blevet udnyttet, automatisk bortfalde.

Hvis en godkendelse, der er udnyttet, efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år (kontinuitetsbrud). Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

3.4 RETSBESKYTTELSE

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse.

En § 16a miljøgodkendelse for et husdyrbrug, som ikke er et IE-brug, kan tages op til revurdering i tilfælde af, at forurening fra ejendommen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudsiges på godkendelsestidspunktet, hvis der er skabt teknisk mulighed for at nedbringe emissionerne betydeligt, eller på baggrund af andre forhold nævnt i Husdyrbruglovens § 40.

Vilkår for eventuel revurdering af § 16a godkendelser meddeles som påbud efter Husdyrbruglovens §§ 41 og 42.

3.5 GENERELLE VILKÅR

På baggrund af ovenstående fastsættes følgende generelle vilkår:

- 1) *Miljøgodkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Ingstrup Møllevej 8, 8830 Tjele under CVR nr. 32807208.*
- 2) *Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.*
- 3) *Den, der er ansvarlig for driften, skal underrette kommunen, hvis landbruget foretager følgende:*
 - *Ejerskifte af landbruget*
 - *Hel eller delvis udskiftning af driftsherre*
 - *Indstilling af driften for en længere periode*
- 4) *Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.*

4 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

4.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV. - ANLÆGGET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen på Ingstrup Møllevej 8 er en eksisterende malkekvægsbesætning.

Der er ansøgt om godkendelse til det samlede staldareal efter Stipladsmodellen. Herunder til inddragelse af mere af de eksisterende staldes areal som produktionsareal samt om etablering af et udendørs foderbord med tilhørende ædeplads.

Etablering, udvidelse og ændring af anlæg, der medfører forøget forurening eller forøgede gener for omgivelserne, skal overholde afstandskravene i lovens §§ 6 og 8. I nedenstående skema er anført afstandskravene samt den faktiske afstand til området fra bygningsmassen.

Tabel 1. Afstandskrav nævnt i Husdyrbrugloven, §6 og §8

Emner der udløser afstandskrav	Afstand fra anlægget	Lovkrav (minimum)
Ikke almene vandforsyningsanlæg	260 m	25 m
Almene vandforsyningsanlæg	4.500 m	50 m
Vandløb/dræn/søer, sø mod nordvest	76 m	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	250 m	15 m
Levnedsmiddelvirkksomhed	> 25 m	25 m
Beboelse på samme ejendom	50 m	15 m
Naboskel/matrikelskel	75 m	30 m
Nabobeboelse	281 m	50 m
Område i landzone udlagt til boligformål, erhverv m.v.	871 m	50 m
Eksisterende eller fremtidig byzone eller sommerhusområde	806 m	50 m

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven er det ikke tilladt at etablere, udvide eller ændre husdyranlæg, hvis afstanden til ammoniakfølsomme naturtyper (enten indenfor eller udenfor internationale naturbeskyttelsesområder) er mindre end 10 meter. Der er ca. 3,5 km til nærmeste kategori 1 naturområde og 5,6 km til nærmeste kategori 2 naturområde, og afstandskravet i § 7 i Husdyrbrugloven er dermed overholdt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Nærmeste område beliggende i byzone er Apples datacenter, som ligger godt 800 meter fra ejendommen. Nærmeste byområde i byzone er Rødding by, beliggende ca. 2,9 km fra husdyrbruget.

Nærmeste område i landzonen, som er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. er i ansøgningen anført som lokalplan 077, der omfatter et areal tilhørende Bygningsstyrelsen, vest for Hobro Landevej. Der er ca. 870 meter fra husdyrbruget til dette område.

Nærmeste samlede bebyggelse er Foulum By, som ligger ca. 2,8 km nordøst for ejendommen.

Husdyrbrugets anlæg ligger udenfor fredninger, strand-, klit-, sø- og åbeskyttelseslinjer samt bevarelsesværdige landskaber.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår i forhold til beskyttelseslinjer m.v.

4.2 PLACERING I LANDSKABET - ANLÆGGET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen er placeret i et primært jordbrugsområde, der i Kommuneplanen 2017-2029 er udpeget som værdifuldt landbrugsområde. Husdyrbruget er placeret i landzone i et område med spredt bebyggelse, læhegn og spredt beplantning. Ejendommen vil også efter udvidelsen fremtræde som en samlet enhed i landskabet, da udvidelsen med det udvendige foderbord opføres i tilknytning til kostalden. Den eksisterende bygningsmasse er opført i afdæmpede farver. Den omkringliggende beplantning og det faktum, at der alene opføres et foderbord udenfor de eksisterende bygningsmure vil medvirke til, at den ansøgte udvidelse ikke vil skæmme landskabsoplevelsen, hverken for forbipasserende eller for naboer.

Ejendommen er beliggende ca. 2,9 km sydøst for Rødding og 4,1 km vest for Ørum. Der er fra bygningsmassen ca. 296 meter til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Ingstrup Møllevej 6) nord for ejendommen og ca. 2,8 km til nærmeste samlede bebyggelse, som er landsbyen Foulum, beliggende nordøst for ejendommen. Ca. 800 meter øst for ejendommen ligger dels Energinets energistation og dels Apples datacenter.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Samlet vurderer Viborg Kommune, at ejendommen er velindpasset i landskabet. Da udvidelsen af produktionsarealet dels sker indeni en allerede eksisterende bygning og dels langs de 3 ydersider af kostalden, påvirker udvidelsen ikke de landskabelige, kulturhistoriske, geologiske eller naturmæssige interesser knyttet til området.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår af landskabelig karakter.

5 HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

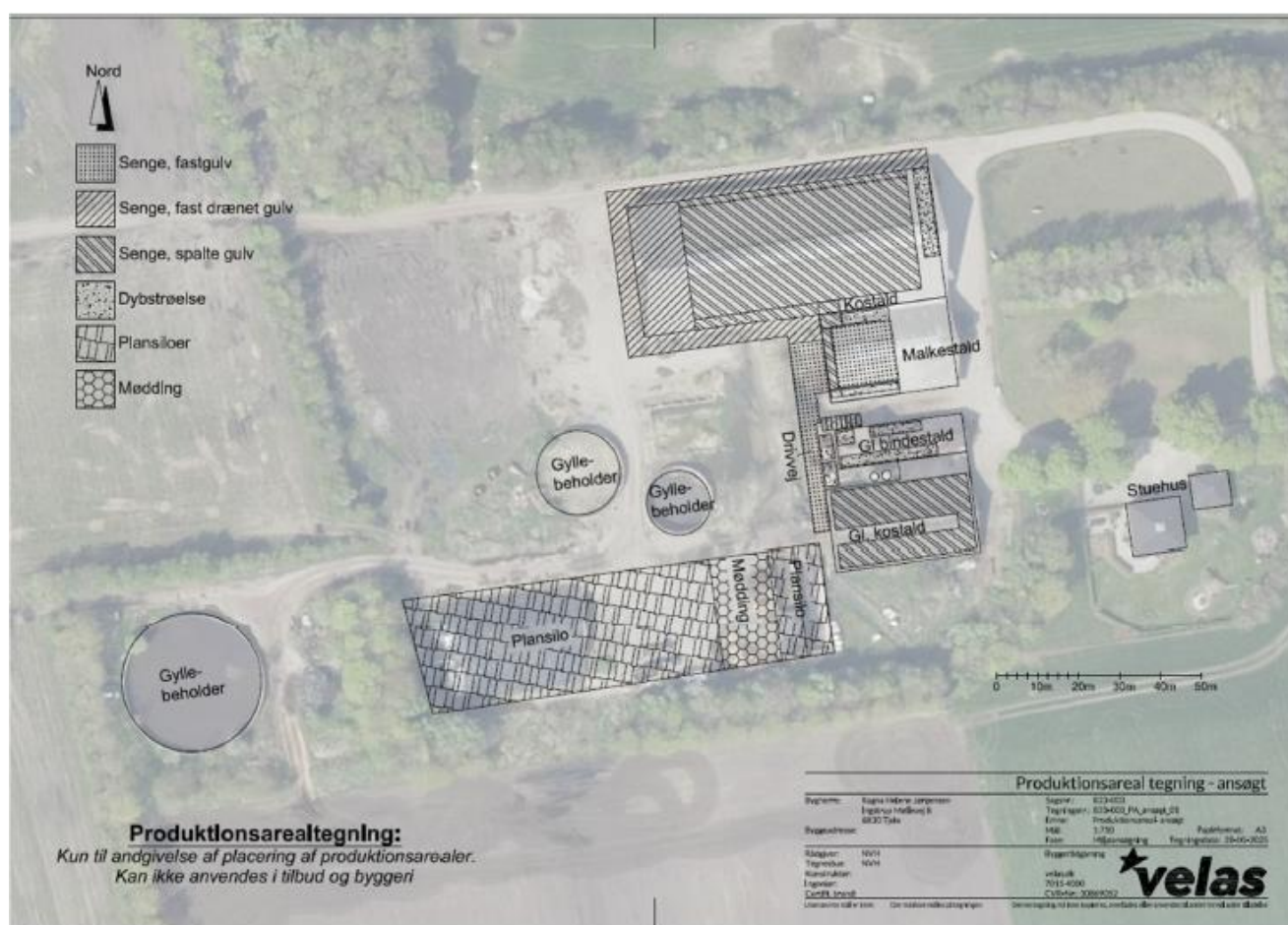
5.1 HUSDYRHOLD OG PRODUKTIONSAREAL

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der søges om miljøgodkendelse efter stipladsmodellen til omdannelse af indretningen i de eksisterende bygninger. Samt til etablering af et udendørs, uoverdækket foderbord med tilhørende ædeplads.

I figur 1a ses en situationsplan over ejendommen, hvor den skrå skravering på nord-, vest- og sydsiden af den store stald illustrerer det nye foderbord og ædepladsen til køerne. Detaljeret oversigt over stalde og gulvtyper kan ses i tabel 2.

Der vil i det renoverede staldafsnit i kostalden være dels fast drænet gulv med skraber, og dels vil antallet af sengebåse blive udvidet med samme staldsystem (Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)) som det eksisterende. Gulvet på den nye ædeplads mellem kostalden og foderbordet etableres som fast gulv med dræn og skraber oven på gulvet. På foderbordet etableres fald og dræn ind mod ædepladsen.

Figur 1a. Situationsplan med beskrivelse af gulvtyper m.v. Kilde: Ansøgningens miljøkonsekvensrapport

Figur 1b. Situationsplan fra IT-ansøgningen

Tabel 2. Stalde og gulvtyper i ansøgt drift

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
1 - Ko- og malkestald	3145	Naturlig ventilation	3 m	(#583436) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	286
				(#583435) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	192
				(#582129) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	1362
				(#582128) Flexgruppe: Alle kvæg; Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	77
				(#582127) Flexgruppe: Alle kvæg; Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	27
				(#582126) Flexgruppe: Alle kvæg; Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	36
				(#582125) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	68
				(#582124) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med fast gulv	0	221
2 - Gl. bindestald	266	Mekanisk ventilation	3 m	(#582123) Flexgruppe: Alle kvæg; Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	150
3 - Gl. kostald	775	Naturlig ventilation	3 m	(#582122) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	470
4 - Kalvehytter	104	Naturlig ventilation	3 m	(#582121) Flexgruppe: Alle kvæg; Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	68
5 - Drivej	283	Naturlig ventilation	3 m	(#582120) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med fast gulv	0	248
6 - Nyt udvendigt foderbord	867	Naturlig ventilation	3 m	(#583437) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	814
Sum						4019

Tabel 3. Stalde og gulvtyper i nudrift

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Nudrift						
1 - Ko- og malkestald	3145	Naturlig ventilation	3 m	(#582105) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1362
				(#582103) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	27
				(#582101) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	68
				(#582100) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	221
3 - Gl. kostald	775	Naturlig ventilation	3 m	(#582107) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	470
4 - Kalvehytter	104	Naturlig ventilation	3 m	(#582108) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	68
5 - Drivevej	283	Naturlig ventilation	3 m	(#582109) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	248
Sum						2464

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er som følge af den nugældende Stipladsmodel størrelsen af produktionsarealet (staldarealet, hvor dyrene har adgang og kan afsætte gødning) samt dyre- og gulvtype, der er afgørende for produktionsmiljømæssige belastning. Der stilles derfor vilkår om, at de angivne produktionsarealer, gulv- og dyretyper overholdes. I forhold til fordampning af ammoniak medregnes overfladearealerne på gødningsopbevaringsanlæggene også til det samlede areal med fordampning.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår til staldene:

- 5) Produktionsarealet på 4.019 m² fordelt på de ansøgte stalde tillades drevet med følgende dyretyper, staldindretning og produktionsarealer i de enkelte staldafsnit. Staldenes placering kan ses af bilag 1 og 2.

Staldnavn	Staldstørrelse, m ²	Tilladt dyrehold og gulvtype	Produktionsareal, m ²
Kostald og malkestald	3.145	Alle kvæg, Fast, drænet gulv med skraber og ajleløb	286
		Alle kvæg, sengestald med spalter	192
		Alle kvæg, sengestald med spalter	1.362
		Alle kvæg, heste, får og geder, Dybstrøelse	77
		Alle kvæg, heste, får og geder, Dybstrøelse	27
		Alle kvæg, heste, får og geder, Dybstrøelse	36
		Alle kvæg, Sengestald med spalter	68
		Alle kvæg, Sengestald med fast gulv	221
Gl. bindestald	266	Alle kvæg, heste, får og geder, Dybstrøelse	150
Gl. kostald	775	Alle kvæg, Sengestald med spalter	470
Kalvehytter	104	Alle kvæg, heste, får og geder, Dybstrøelse	68
Drivvej	283	Alle kvæg, sengestald med fast gulv	248
Ædeplads/gangareal ved nyt foderbord	867	Alle kvæg, Fast drænet gulv med skraber og ajleløb	814
Samlet produktionsareal			4.019

5.2 VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alle staldbygninger på nær en enkelt er indrettet med naturlig ventilation, hvorfor der ikke er ventilationsafkast på hovedparten af tagene. Naturlig ventilation er med til at sikre et stort luftskifte, hvilket betyder, at staldgulvene er forholdsvis tørre, og det store luftskifte betyder ligeledes en lavere koncentration af ammoniak og lugt i staldene. I det staldafsnit, hvor der er mekanisk ventilation, er ventilationsbehovet begrænset.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

BAT for ventilation i kvægstalde er at reducere energiforbruget ved at anvende naturlig ventilation, hvor det er muligt. Viborg Kommune vurderer, at bedriften på Ingstrup Møllevej 8 med det valgte system med naturlig ventilation, lever op til kravet om BAT.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles ikke vilkår til ventilation på ejendommen.

5.3 FODER OG FODRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Grovfoder opbevares i husdyranlæggets eksisterende plansiloer. Der søges ikke om udvidelse af det eksisterende ensilageopbevaringsanlæg. Blanding af foder foretages ved ensilageopbevaringsanlægget.

Kraftfoder opbevares i en fodersilo. I forbindelse med udvidelsen af besætningen vil opbevaring af kraftfoder komme til at ske i lejede bygninger på en naboejendom.

Landbrugets ejer er omfattet af kontrolprogrammet Arlagården. Der udarbejdes foderplan i samarbejde med kvægkonsulenten, med henblik på afbalanceret fodring af de forskellige dyregrupper.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der med den planlagte opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles ingen vilkår for fodring.

5.4 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Energi

Elforbruget forventes at stige fra 175.000 til 200.000 kWh årligt i takt med, at besætningen forøges.

Der anvendes primært strøm til lys, malkeanlæg, gyllepumpning og skrabning af staldgulve m.v. Hovedparten af staldene har naturlig ventilation, hvorfor der kun bruges begrænset mængde energi til ventilation.

Det vurderes af ansøger, at energiforbruget er minimeret i forhold til det nuværende teknologiske niveau. I forbindelse med løbende renovering og reparation vil der være fokus på at vælge løsninger, der minimerer energiforbruget.

Vand

Det årlige vandforbrug til husdyrproduktionen vil i takt med udvidelsen af besætning stige fra ca. 10.754 m³ til ca. 16.035 m³ vand.

Vand anvendes primært til drikkevand til dyrene, vandspild samt rengøring af stalde og malkeanlæg.

Det vurderes af ansøger, at vandforbruget er indenfor normen for et husdyrbrug af den pågældende størrelse.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget vil være på et fornuftigt lege i forhold til bedriftens produktion.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 6) *Energi- og vandforbruget skal registreres mindst 1 gang årligt. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.*
- 7) *Anlæg, der er særligt energiforbrugende, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt. Dokumentation herfor skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.*

5.5 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Spildevand fra husdyrproduktionen udgøres primært af vand fra rengøring af stalde og malkeanlæg samt fra drikkevandsspild. Spildevandet ledes til gyllebeholder. Den årlige mængde er estimeret til 2.360 m³.

Vask af maskiner foretages kun i mindre omfang. Vask af maskiner foretages på en støbt plads ved ensilagesiloerne med afløb til fortank.

Regnvand, der falder på ejendommens møddingsplads og ensilagesiloer, ledes til opsamling i gyllebeholder.

Tagvandet fra kostalden ledes til faskine. De øvrige staldbygninger har ikke tagrender.

Sanitært spildevand fra stuehuset og staldanlægget ledes til hver sin trekammertank. Fra trekammertankene ledes spildevandet til nedsivningsanlæg.

Afledning af spildevand fra ejendommen fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 4. Afledning af spildevand

Type af spildevand	Afledes til
Sanitært spildevand fra beboelsen på ejendommen	Septictank med nedsivning
Sanitært spildevand fra mandskabsfaciliteter	Særskilt septictank med nedsivning
Overfladevand fra møddingsplads, 178 m ²	Gyllebeholder
Tagvand fra kostalden	Ledes til nedsivning i faskine
Tagvand fra øvrige bygninger	Diffus overfladenedsivning
Overfladevand fra foderbord, 814 m ²	Gyllesystemet
Overfladevand fra ensilageplads, 2.500 m ²	Gyllebeholder
Overfladevand fra øvrige befæstede arealer, 248 m ²	Gyllebeholder

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Vand fra rengøring af malkeanlægget og staldanlægget ledes til gyllebeholder, hvorfor det vurderes, at der ikke er risiko for forurening af jord, grundvand og overfladevand.

Viborg Kommune vurderer, at afledningen af de forskellige former for spildevand foregår indenfor rammerne af gældende lovgivning.

VILKÅR

Til forebyggelse af udledning af vaskevand indeholdende gødningsrester er der stillet følgende vilkår for vaskevand:

- 8) *Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester og dyretransportvogn skal foregå på støbt tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.*

5.6 AFFALDSPRODUKTION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Udvidelsen af besætningen vil resultere i en mindre forøgelse af affaldsproduktion på ejendommen. Affald vil blive bortskaffet i overensstemmelse med Viborg Kommunes Affaldsregulativ

Erhvervsaffald

Erhvervsaffald sorteres og opbevares jævnfør nedenstående tabel 5. Landbrugets husholdningsaffald afhentes via dagrenovationsordningen.

Ved at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, kan man minimere affaldsproduktionen. Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, og affaldsbortskaffelsen skal registreres efter de gældende regler. Affald skal håndteres og bortskaffes efter det til enhver tid gældende erhvervsaffaldsregulativ for kommunen, hvilket blandt andet betyder, at oplag af affald ikke må medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak, eller medføre uhygiejniske forhold.

Det vurderes af ansøger, at affaldsmængden ligger indenfor det forventelige for en produktion af denne størrelse. Affald opbevares forsvarligt bl.a. i lukkede beholdere.

Affaldshierarkiet angiver, hvordan man som udgangspunkt opnår det bedste miljømæssige resultat, når man skal håndtere og behandle affald. Affald er i mange tilfælde en værdifuld ressource, og ved behandlingen skal det derfor overvejes, om affaldet kan forberedes til genbrug, eller om det kan genanvendes.

Almindeligt erhvervsaffald sorteres i opbevaringsbeholdere efter art, som tømmes efter behov af vognmandsfirma. Endvidere afhændes jern, kanyler, medicinglas, organisk affald og spraydåser også kildesorteret. Affaldsmængden søges begrænset ved at mineraler leveres i bigbags og ikke som sækkevarer, og at kraftfoder leveres i løsvægt.

Ansøger er desuden opmærksom på Viborg Kommunes regulativ omkring håndtering af affald, hvor i der bl.a. står følgende:

- Ejendommens private dagrenovation og erhvervsaffald må ikke sammenblandes
- Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen
- Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som ”klinisk risikoaffald” og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald

Det vurderes i ansøgningen, at den beskrevne affaldshåndtering sikrer kontinuerlig og sikker bortskaffelse af affald fra ejendommen.

Tabel 5. Oversigt over mængder og håndtering af erhvervsaffald

Affaldsart	Årlig mængde i ansøgt drift	Opbevaring	Bortskaffelse
Metal	1 tons	I laden	Metal afhændes til skrothandler
Plast fra foder m.v.	250 kg	I trailer	Afleveres på genbrugsplads
Ensilageplast		I container	V&B Renovation
Plastdunke	50 kg	I container i værksted	Afhændes til privat indsamlingsordning
Træ/paller	50 kg	I laden	Privat aftager eller leverandør
Pap og papir	150 kg	I container	Afleveres på genbrugsplads

Døde dyr

Døde dyr opbevares under kadaverkappe, hvor de ikke kan ses fra offentlig vej, og med god afstand til naboer. Der er indgået aftale med DAKA om afhentning af døde dyr efter behov. Døde dyr placeres ved svinget ved den nordligste interne transportvej, og afhentes senest 1 døgn efter tilmelding til destruktionsanstalten.

Det vurderes af ansøger, at opbevaringen af døde dyr lever op til de gældende krav og ikke er til gene for naboer.

Olie, kemikalier og medicinaffald

Kemikalier til rengøring af malkecenter og køletank opbevares i tilknytning til malkecentret, hvor det skal anvendes.

Veterinære lægemidler opbevares i et aflåst køleskab.

På ejendommen opbevares endvidere sprøjtemidler og handelsgødning.

Håndtering af olie og kemikalier m.v. i forbindelse med eventuelt uheld er beskrevet i ejendommens beredskabsplan. Det vurderes i ansøgningen, at håndteringen af olie og kemikalier minimerer risikoen for uheld på ejendommen.

Tabel 6. Opbevaring og bortskaffelse af diverse hjælpemidler og farligt affald

Affaldsart	Årlig mængde i ansøgt drift	Opbevaring	Bortskaffelse
Kemikalier til vask af malkecenter og køletank	250 l	Teknikrum ved malkecenter	Plastdunke/-tromler, se tabel 5
Klinisk risikoaffald (medicinrester og kanyler)	50 kg	Lukket risiko-kasse	Afleveres på genbrugsplads – kanyler evt. til dyrlæge
Farligt affald	200 kg	I laden	Afleveres til kommunal ordning for farligt affald
Spildolie	Intet oplag	-	-
Lysstofrør og elsparepærer	Ca. 30 stk.	Samles i teknikrum	Afleveres på genbrugsplads
Akkumulatorer/batterier	0-10 stk.	Maskinhus	Medtages af traktormekaniker
Spraydåser	Ca. 200 stk.	I kasse i depotrum	Afleveres på genbrugsplads

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler. Bortskaffelsen skal i øvrigt ske i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ for erhverv.

Håndtering af døde dyr skal leve op til kravene i Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, Bekendtgørelse nr. 558 af 1. juni 2011.

Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som "farligt affald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af farligt affald/klinisk risikoaffald. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.

Det skal bemærkes, at landbrugsfolie og andet plastic betragtes som genanvendeligt erhvervsaffald, og det skal derfor afleveres til en godkendt aftager.

Viborg Kommune vurderer, at der med den i ansøgningen beskrevne opbevaring og håndtering af affald ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra landbruget.

VILKÅR

Til sikring af korrekt håndtering og bortskaffelse af landbrugets affald, samt forebyggelse af afløb af flydende kemikalier og affaldsprodukter til jord, overfladevand m.v. stilles følgende vilkår for affaldshåndtering:

- 9) *Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.*
- 10) *Olie og kemikalier (gældende både råvarer og affald) skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.*
- 11) *Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal det kunne demonstreres, at affaldstyperne bliver sorteret. Det skal ligeledes kunne dokumenteres, at affaldet aftages af godkendte virksomheder og transporteres af godkendte transportører, f.eks. ved hjælp af kvitteringer fra virksomhederne.*

5.7 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er ingen olietanke på ejendommen. Der tankes dieselolie fra en olietank placeret på naboejendommen. Det årlige forbrug af dieselolie er i nudrift ca. 35.000 liter, og det forventes at være uændret i ansøgt drift.

Ad Blue anvendes som tilsætningsstof til dieselolien, og palletanken med Ad Blue er ligeledes placeret på naboejendommen. Årligt forbrug i både nudrift og ansøgt drift er ca. 500 liter.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der stilles vilkår om (se afsnit 5.6), at håndtering af olie, spildolie og brændstof skal foregå på en måde, så der ikke opstår risiko for forurening af jord og grundvand eller undergrund. Desuden stilles

nedenstående vilkår omkring tankning fra dieseltank. Viborg Kommune vurderer med de stillede vilkår og ovenstående beskrevne drift, at der er minimal risiko for forurening med olie fra eventuelle fremtidige olietanke.

VILKÅR

Til sikring mod spild af dieselolie i forbindelse med tankning stilles følgende vilkår for drift af olietanke:

12) Påfyldning af diesel skal til enhver tid ske under opsyn på en plads med fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

5.8 DRIFTSFORSTYRELSE ELER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Den største risiko for omgivelserne vurderes at være uheld med gylle. Enten i form af en sprængt beholder eller uheld i forbindelse med håndtering af gylle. Pumpning af gylle fra gyllebeholdere sker under opsyn. Pumpning af gylle fra fortank til gyllebeholder sker gennem nedgravet rørledning.

Den udarbejdede beredskabsplan for ejendommen beskriver, hvilke forholdsregler medarbejdere og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle eller ved andre uheld og kritiske situationer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at den foreliggende beredskabsplan for ejendommen giver en tilfredsstillende beskrivelse af, hvordan man skal forholde sig ved kritiske situationer, når beredskabsplanen opdateres efter behov. Ansøger oplyser, at beredskabsplanen vil blive opdateret, når miljøgodkendelsen tages i brug.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår til beredskabsplan:

13) Der skal senest på tidspunktet for ibrugtagning af miljøgodkendelsen foreligge en opdateret beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen*
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan*
- Kort over bedriften med angivelse af placering af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.*
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.*

Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften og gennemgås mindst én gang om året.

Beredskabsplanen skal have en fast tilgængelig plads på ejendommen.

6.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Al gylle afsættes til biogasanlæg. Gylle og evt. møddingssaft fra dybstrøelsesarealerne i kostalden suges direkte op fra gyllekanalerne via en (dyb) udendørs gyllekanal på sydsiden af kostalden i forbindelse med biogasselskabets afhentning af den rå gylle. Gylle fra den gl. bindestald afhentes ligeledes af biogasselskabet. Returneret afgasset flydende husdyrgødning opbevares i ejendommens 3 gyllebeholdere på henholdsvis 4.000 m³, 1.400 m³ og 750 m³. Desuden lejes 2 gyllebeholdere på Overlundvej 36A på hhv. 1.230 m³ og 2.000 m³.

Dybstrøelsesarealer er etableret i staldafsnit med fast bund. Dybstrøelse fra kalvene, kælvningsbokse i kostalden, den gamle bindestald m.v. bliver afsat til biogasanlæg. Det udmugede dybstrøelse afhentes enten umiddelbart efter udmugning eller mellemlagres på møddingspladsen (den del af ensilagepladsen, der er nærmest plansiloerne), indtil biogasanlægget afhenter dybstrøelsen.

Omrøring, pumpning og generel håndtering af husdyrgødning vil hovedsageligt foregå indenfor normal arbejdstid.

Opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning

Produktionen af flydende husdyrgødning og øvrigt vand til opsamling er følgende:

- 420 årskøer i sengebåsestald * 33,1 m³/årsko = 13.902 m³
- Befæstede arealer rundt om kalvebokse, på foderborde m.v. = 1.254 m² * 0,7 meter regnvand = 878 m³
- Opsamlet regnvand fra ensilagesiloanlæg og møddingsplads, i alt 1.836 m³
- Samlet ca. 16.616 m³ årligt ~ 12.462 m³ på 9 måneder.

Der er opbevaringskapacitet til 9.380 m³ flydende husdyrgødning på ejendommen inkl. kapacitet på Overlundvej 36A. Idet der løbende afhentes gylle til biogasanlæg, tømmes gyllekanalerne ofte, hvorfor kapaciteten i disse ikke er medregnet i ejendommens opbevaringskapacitet.

Der vil blive indgået aftale med biogasanlæg om opbevaring af den mængde produceret flydende husdyrgødning, der overstiger 9 måneders opbevaringskapacitet, i forbindelse med udvidelse af dyreholdet.

Opbevaringskapacitet til fast husdyrgødning

Produktionen af fast husdyrgødning (dybstrøelse) er følgende:

- 10 årskøer (goldkøer/kælvningsbokse) på dybstrøelse * 16,4 tons/årsko = 164 tons
- 50 årssmåkalve 0-6 mdr. * 1,89 tons/årstyr = 59 tons
- Samlet 259 tons * 1,7 m³/tons = 440 m³

Det vurderes, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på den del af ensilagepladsen, som anvendes som møddingsplads. Dybstrøelsen afhentes løbende af biogasselskab.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

På baggrund af ovenstående beregninger vurderes det, at der i ansøgt drift mangler opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på ca. 3.080 m³. Der skal laves aftale med biogasanlægget om opbevaring af den resterende mængde husdyrgødning i forbindelse med udvidelse af besætningen.

Overdækning af den store gyllebeholder på 4.000 m³ er anvendt som virkemiddel for at nedsætte fordampningen af ammoniak fra ejendommen, så fordampningen svarer til kravet for at overholde BAT (se afsnit 8).

Hvad angår opbevaringskapaciteten af fast husdyrgødning, vurderes den som værende tilstrækkelig set i forhold til det oplyste dyrehold og aftalen med biogasanlæg om, at de løbende afhenter al dybstrøelse fra ejendommen.

Viborg Kommune vurderer, at gylle håndteres på en måde, som minimerer risikoen for gylleuheld på ejendommen. Opbevaring og håndtering af husdyrgødningen forventes ikke at medføre gener, der kan have en væsentlig negativ indvirkning på miljøet.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår vedr. opbevaring og håndtering af husdyrgødning samt teltoverdækning af gyllebeholderen fra 2005 på 4.000 m³.

- 14) Gyllen fra ejendommen kan opbevares i de 3 gyllebeholdere med overfladeareal på henholdsvis 918 m² (4.000 m³), 326 m² (1.400 m³) og 190 m² 750 m³).
- 15) Gyllebeholderen på 918 m² (4.000 m³) skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt senest samtidig med ibrugtagning af miljøgodkendelsen.
- 16) Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle,
- 17) Skader på teltdugen skal reparerer indenfor en uge efter skadens opståen.
- 18) Hvis en skade ikke kan reparerer indenfor en uge, skal der indgås aftale om reparation inden 2 hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
- 19) Egenkontrol: Eventuelle skader på teltoverdækningen skal noteres i en logbog med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 20) Fast husdyrgødning fra ejendommen kan opbevares på den nuværende møddingsplads med et areal på 178 m²
- 21) Beholdere til husdyrgødning skal mindst én gang om året tømmes helt, og der skal ske udvendig og om muligt indvendig inspektion med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og evt. tiltag skal noteres i logbogen.
- 22) Håndtering af husdyrgødning skal foregå under opsyn, således spild undgås.
- 23) Senest på tidspunktet for ibrugtagning af miljøgodkendelsen og udvidelse af besætningen skal der indgås skriftlig opbevaringsaftale med biogasanlægget eller andre landmænd omkring opbevaring af den mængde flydende husdyrgødning, der mangler for at opfylde kravet om 9 måneders

opbevaringskapacitet. Kopi af opbevaringsaftalen skal opbevares på ejendommen og forevises til synsmyndigheden på forlangende.

7.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Tabet af ammoniak fra husdyrbrug vil afsættes i de omkringliggende naturområder og kan medføre ændringer af kvælstoffølsomme naturtyper og resultere i faldende artsrigdom og stigende dominans af mere almindelige plantearter.

For at beskytte de kvælstoffølsomme naturtyper er der i husdyrlovgivningen stillet krav til den maksimalt tilladte ammoniakafsætning på naturområder i forbindelse med udvidelser eller ændringer af husdyrbrug. IT ansøgningssystemet beregner automatisk afsætningen (depositionen) af ammoniak i de naturområder, der udpeges i ansøgningen.

Den samlede ammoniakfordampning fra ejendommen er 4.949 kg NH₃-N pr. år i ansøgt drift. Det er en stigning i forhold til nudriften på 1.239 kg NH₃-N (svarende til 27%) og i forhold til 8-års driften på 1.656 kg NH₃-N. Nedenstående tabel 7 viser den samlede ammoniakfordampning fra stalde og lagre til opbevaring af husdyrgødning.

Tabel 7. Ammoniakfordampning fra stalde og lagre

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	4494,4	454,1	4948,5
Nudrift	3071,7	637,8	3709,5
8 års-drift	2655,1	637,8	3292,9

Afskæringskriterier i forhold til natur

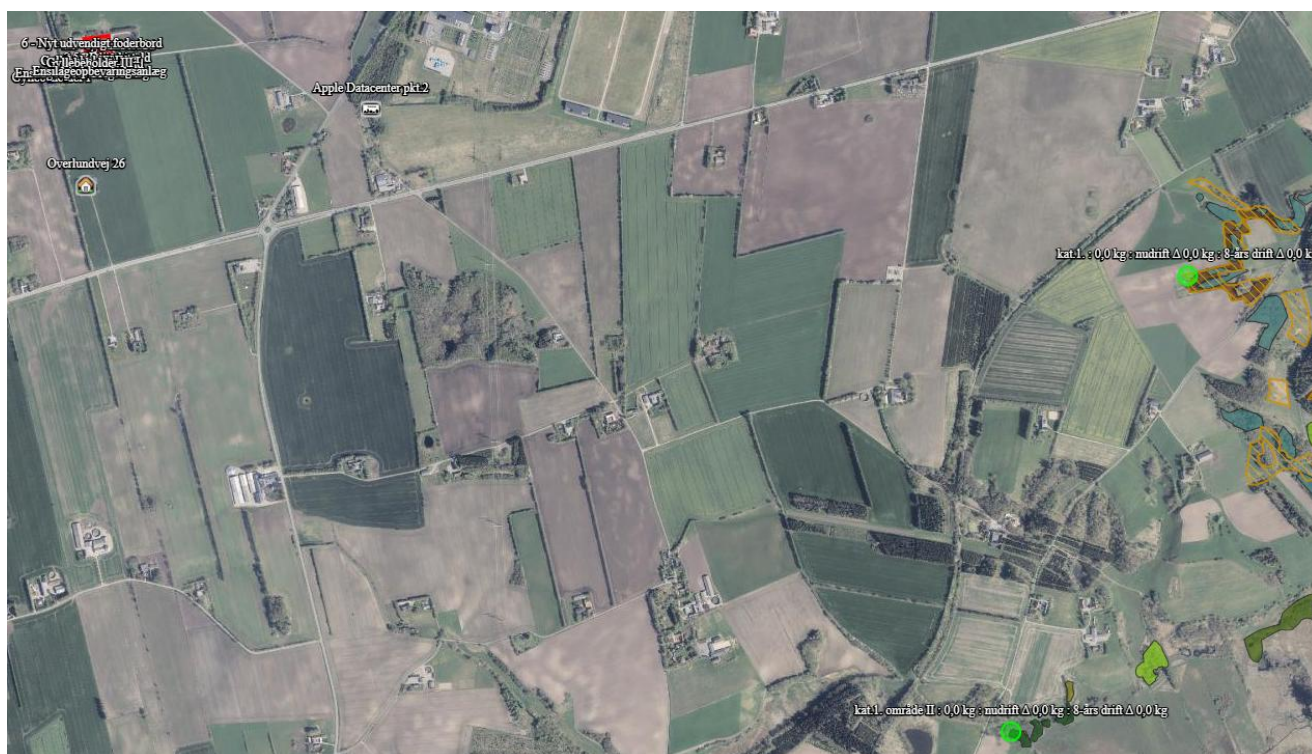
Der gælder følgende fastlagte krav til, hvor meget kvælstof der må afsættes på forskellige kategorier af omkringliggende natur, som fremgår af tabel 8.

Tabel 8. Afskæringskriterier i forhold til natur

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
<u>Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1:</u> Kategori 1 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder), som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen.	Maks. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden: 0,2 kg NH ₃ -N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg NH ₃ -N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg NH ₃ -N/ha/år ved 0 husdyrbrug
<u>Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2:</u> Kategori 2 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Maks. totaldeposition på 1,0 kg NH ₃ -N/ha pr. år.
<u>Kategori 3:</u> Kategori 3 natur omfatter; Heder, moser og overdrev udenfor Natura 2000 områderne, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.	Maks. merdeposition på 1,0 kg NH ₃ -N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg NH ₃ -N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg NH ₃ -N/ha pr. år.

Kategori 1 natur

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er habitatområde nr. 30: Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals Ådal, beliggende ca. 3,4 km sydøst for ejendommen. Den samlede belastning til det nærmeste kategori 1-naturområde er beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha/år. Kravet til maksimal ammoniakafsætning til dette naturområde er 0,2 kg NH₃-N/ha/år, idet 2 andre husdyrbrug også påvirker samme naturpunkt med ammoniak.

Figur 2. Nærmeste kategori 1 natur. Kilde: GeoDanmark

Kategori 2 natur

Det nærmeste kategori 2 naturområde er et overdrev placeret ca. 5,7 kilometer vest for ejendommen. Beregningerne viser en deposition på 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

Figur 3. Nærmeste kategori 2 natur. Kilde: [GeoDanmark](#)

Kategori 3 natur

De nærmeste naturområder omfattet af kategori 3 er følgende:

- Mose ca. 530 m nordøst for ejendommen. Merdepositionen til mosen er beregnet til 0,3 kg NH₃-N/ha/år
- Mose ca. 600 m sydøst for ejendommen. Merdepositionen til mosen er beregnet til 0,4 kg NH₃-N/ha/år
- Mose ca. 1,2 km sydøst for ejendommen. Merdepositionen til mosen er beregnet til 0,1 kg NH₃-N/ha/år

Kategori 3 naturtyper må maksimalt modtage merdeposition på 1,0 kg NH₃-N/ha årligt. Placering af områderne fremgår med grøn cirkel af nedenstående kortudsnit.

Figur 4. Nærmeste kategori 3 natur. Kilde: [GeoDanmark](#)

Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Arter, der er beskyttet ifølge habitatdirektivets Bilag IV, må ikke indfanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres yngle- og rasteområder må ikke beskadiges eller ødelægges. Det er lodsejerens

ansvar at sikre sig, at driftsændringer ikke skader Bilag IV arters yngle- og rasteområder. På nuværende tidspunkt er der 39 dyrearter i Danmark, der er vurderet som særligt sårbare eller truede, hvorfor de fremgår af EU's Habitatdirektiv Bilag IV.

Der er tidligere registreret forekomst af butsnudet frø, spidssnudet frø samt stor vandsalamander i et vandhul ca. 700 meter øst for staldanlægget. Disse fund stammer fra omkring 2008, men arterne kunne ikke genfindes ved en undersøgelse i 2013. Det vurderes dog sandsynligt, at de fortsat forekommer i området. Afstanden til vandhullet anses som tilstrækkelig til, at udvidelsen af malkekvægsproduktionen ikke forringer levevilkårene for arterne.

Udvidelsen medfører ingen fjernelse af bygninger, træer eller andre strukturer, der kunne fungere som levesteder for Bilag IV-arter. På den baggrund konkluderes ansøger, at projektet ikke vil påvirke de nævnte arter negativt, og at deres eksisterende habitater opretholdes uændret.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Samlet vurderes det, at ejendommen er beliggende forholdsvis robust med god afstand til ammoniakfølsomme naturområder. De påtænkte udvidelser og ændringer på Ingstrup Møllevej 8 vil derfor ikke give anledning til væsentlige påvirkninger på de omkringliggende naturarealer.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke særlige vilkår vedrørende ammoniakfordampning.

7.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I IT-ansøgningssystemet vurderes og beregnes lugt udelukkende ud fra staldene med dyr og fra gødningsopbevaringsanlæggene. Lugt fra opbevaringsanlæg er beregningsmæssigt "lagt oven i" lugten fra staldafsnittene. Lugt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning indgår ikke i lugtberetningen og håndteres derfor ved hjælp af de generelle regler. For ejendommens staldafsnit er der ud fra angivelser på kortet i IT-systemet beregnet afstand og retning fra anlægget til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse, lokalplanlagt område til offentligt formål og byzone.

Nedenstående tabel 9 viser de beregnede geneafstande for lugt. Geneafstanden er et udtryk for den afstand fra staldanlægget til hhv. nabo, samlet bebyggelse, lokalplanlagt område til offentligt formål og byzone, hvor lugten kan betragtes som væsentlig, hvis man er tættere på husdyrbruget end denne afstand. Geneafstanden skal som udgangspunkt overholdes fra landbruget og ud til de omkringliggende, udpegede punkter.

Tabel 9. Oversigt over lugtberegninger i forhold til nabo, samlet bebyggelse lokalplanlagt område til offentligt formål og byzone

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Ingstrup Møllevvej 23 	0	FMK	111,6	111,6	326,4	Ja
Ingstrup Møllevvej 6 	0	FMK	111,6	111,6	295,9	Ja
Overlundvej 26 	0	FMK	111,6	111,6	426,7	Ja
Hobro Landevej 6 	0	NY	307,3	307,3	905,3	Ja
Apple Datacenter pkt.1 	0	NY	460,8	460,8	965,2	Ja
Apple Datacenter pkt.2 	0	NY	460,8	460,8	857,6	Ja
Rødding By 	0	NY	460,8	460,8	2844,2	Ja

Den væsentligste lugt stammer fra kostaldene, hvor staldbunden består af enten sengebåse og gangarealer med spalter eller fast gulv eller af dybstrøelse. Beregningerne viser, at staldanlægget overholder afstandskravene til både nabobeboelse, nærmeste samlede bebyggelse, lokalplanlagt område til offentligt formål (ejet af Bygningsstyrelsen) og byzone for så vidt angår lugt. Der er ingen andre husdyrbrug indenfor 100 meter fra den nærmest beliggende udpegede nabo. Der er ingen andre husdyrbrug med en større ammoniakemission end 750 kg NH₃-N årligt indenfor 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone, hvorfor der ikke skal regnes kumulation af lugt.

Lugtkonsekvenszonen er beregnet til 459 meter. Naboer bosiddende indenfor denne afstand af staldanlægget vil kunne opleve lugt fra husdyrbruget, men ikke i en grad som betragtes som generende.

Staldene er indrettet med naturlig ventilation, hvilket betyder, at luften bliver opblandet og fortyndet, inden den falder ned i området omkring stalden. Derved formindskes lugten.

Eftersom ejendommen er beliggende frit og overholder lugtgeneafstandene, er der som udgangspunkt ikke grundlag for at antage, at der er behov for særlige tiltag til begrænsning af lugt fra ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt med god margin. Viborg Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

VILKÅR

Såfremt der skulle opstå en situation, hvor der kommer større mængder lugt fra staldanlægget end beregnet, er der stillet følgende forebyggende vilkår omkring lugt:

- 24) Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften for egen regning lade udarbejde en handlingsplan til reduktion af lugtgenerne. Kommunen skal godkende handlingsplanen, og bedriften skal derefter gennemføre den.

7.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

For at forebygge opformering af fluer er det vigtigt, at der opretholdes en god hygiejne, og daglig rengøring er en væsentlig parameter til bekæmpelse af fluer. Fluebekæmpelse foregår ved bl.a. hjælp af udvanding med fluegift i dybstrøelsesarealerne.

I tilfælde af tilhold af rotter på ejendommen, kontaktes kommunens rottebekæmpelse.

Bekæmpelse af rotter og fluer foretages i overensstemmelse med anvisningerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Retningslinjerne for skadedyrsbekæmpelse fra Skadedyrslaboratoriet, AU, Institut for Agroøkologi skal danne grundlag for niveauet af skadedyrsbekæmpelse.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for kontrol af skadedyr:

25) Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

7.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen ligger i et landområde for enden af en godt 300 meters indkørsel. Der er intern transportvej til naboejendommen på Overlundvej 36A, hvor hovedparten af besætningens kvieopdræt fremadrettet bliver opstaldet. Antallet af transporter vil stige som følge af udvidelsen af dyreholdet.

Ejendommens egne markarealer ligger rundt om ejendommen. Det betyder, at gylle- og grovfodertransporter til og fra disse arealer foregår i landområde uden at berøre tæt beboede områder. Transport af gylle til aftalearealer længere væk foregår med lastbil, som indgår naturligt i det samlede trafikbillede, uden at det medfører væsentlige øgede gener for omgivelserne.

Der hentes mælk fra ejendommen hver anden dag af lastbil. Antallet af afhentninger af mælk vil ikke stige, selv om den producerede mælkemængde stiger. Antal kørsler i forbindelse med levering af brændstof og andre varer forventes ligeledes ikke at stige, da leverandørerne blot vil aflevere større mængder ad gangen, når de kommer til bedriften.

Antallet af transporter i ansøgt drift forventes at stige med ca. 40% set i forhold til situationen i nudrift, se tabel 10.

Tabel 10. Transporter til og fra ejendommen

Type af transport	Antal transporter årligt i nudrift	Antal transporter årligt i ansøgt drift	Tidsinterval	Hyppighed
Lastbiltransporter				
Afhentning af mælk	183	183	08-16	Hver 2. dag
Levering af kraftfoder, mineraler m.v.	15	15	08-16	Ca. 1 gang/måned
Afhentning af døde dyr	25	25	08-16	Hver 2. uge
Flytning af levende dyr	52	52	08-16	Hver uge
Afhentning af slagtedyr	52	52	08-16	Hver uge
Afhentning af dybstrøelse til biogasanlæg	10	10	08-16	Ca. 1 gang/måned
Udkørsel af gylle	150	365	08-16	I vækstsæsonen
Levering af brændstof	10	10	08-16	Ca. 1 gang/måned
Levering af div. Handelsvarer	10	10	08-16	Hver 2. uge
Transporter med traktor				
Eget produceret grovfoder	195	195	06-22	Sommer og efterår
Halm/strøelse	10	10	Hele døgnet	Primært i høsten
Husdyrgødning	50	150	06-22	I vækstsæsonen
Personbiler				
Dyrlæge	10	10	08-16	Ca. 1 gang/måned
Rådgiver	5	5	08-16	Ca. hver 2. måned
I alt	777	1.092		

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er Kommunens vurdering, at hvis transport til og fra ejendommen foregår ved hensynsfuld kørsel og hovedparten af transporten primært foregår indenfor normal arbejdstid, kan dette foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende. Dette skal bl.a. ses i lyset af, at transport af gylle til arealer, der ligger et stykke fra ejendommen, sker med lastbil.

Ved transport af gylle på offentlige veje med traktor skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg, eller der skal foretages tilsvarende forholdsregler, der sikrer, at spild af gylle ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår til transport:

- 26) Ved transport af gylle på offentlige veje skal det sikres, at der ikke kan ske spild af gylle. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.

7.5 STØJ FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Støj fra staldanlægget kan forekomme fra dyrene selv, fra kompressor, fra malkemaskinerne, fra kørsel med traktor i forbindelse med fodring, fra anden kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport til og fra ejendommen.

Det er i ansøgningen vurderet, at husdyrbrugets støjniveauer ikke i væsentlig grad overskrider niveauet for et husdyrbrug af tilsvarende størrelse. Der er naturlig ventilation i næsten hele anlægget, bortset fra et enkelt staldafsnit. Ventilationen vil som helhed derfor ikke støje udenfor husdyrbruget.

Blanding af foder vil blive foretaget på ensilagepladsen. Efter foderblanding kører fuldfodervognen til staldene og læsser foderet af på foderbordene. Den nye praksis vil spare en arbejdsgang med omlæsning af foderet, hvilket vil reducere det daglige antal timer med støj fra traktor m.v.

Tabel 11. Driftsperioder og placering af støjklender på ejendommen

Støjkilde	Placering	Tidsinterval	Tiltag til minimering af støj
Vakuumpumpe til malkeanlæg	I malkecenter	Der malkes 3 gange dagligt i tidsrummet 03-24	Står indendørs
Kompresser til mælkeafkøling	I malkecenter	Hele døgnet	Står indendørs
Traktordrevet fuldfodervogn	Foderblanding foregår ved plansiloer	Kl. 06-17	Processen reduceres med 1 arbejdsgang
Aflæsning af fuldfoder	Direkte på foderborde	Kl. 06-17	Aflæsning med fuldfodervogn er mindre støjende, end praksis i nudrift. Der holdes fokus på støj i forbindelse med tømning af læsseskovlen.
Ensilering af grovfoder	Ved plansiloer	Periodisk støj ved ensilering. Ved høst og ensilering vil der kunne forekomme støj både dag, aften og nat	Kørsel efter forholdene
Aflæsning af kraftfoder m.v.	I foderlade	Kl. 08-16	Aflæsning fra lastbil
Håndtering af gylle	Ved gyllebeholdere	Kl. 08-16	Kørsel efter forholdene
Håndtering af dybstrøelse	Ved staldanlæg og møddingsplads	Kl. 08-16	Kørsel efter forholdene
Transport til og fra ejendommen (se afsnit vedr. transport)	Ad privat vej tilhørende ejendommen	06-18	Kørsel efter forholdene
Intern kørsel med traktor og andre maskiner	Ad ejendommens private vej	Se afsnit vedr. transport. Brugen af traktor er normalt begrænset til at foregå i dagtimerne, dog må der forventes støj aften/nat i forbindelse med sæsonbetonet arbejde i mårken, eksempelvis ensilering, forårsarbejde, høst og efterårsarbejde	Kørsel efter forholdene

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrbruget ligger i fornuftig afstand fra naboer, og støjgener hos disse i forbindelse med produktionen vil derfor være begrænset. I forbindelse med omlægning af udfodringen, vil der i ansøgt drift blive sparet en arbejdsdag i forhold til den nuværende drift, hvor det færdigblandede fuldfoder først læsses af i stalden og dernæst læsses op i hængbanevognen med traktor/læssesmaskine. Da det især er tømning af læsseskovlens indhold, som kan medføre ”skarp”, metallisk støj, vil den samlede støjmængde omkring udfodring blive væsentligt reduceret. Ansøger har oplyst, at der vil blive sat fokus på tømning af læsseskovlen med mindst mulig støj.

Der er redegjort for, at transporter og andre støjende aktiviteter så vidt muligt foregår i dagtimerne.

Viborg Kommune vurderer, at støj fra ejendommen ikke vil blive et problem for de omkringboende, når de beskrevne foranstaltninger til begrænsning af støj efterleves i kombination med godt landmandskab.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende forebyggende vilkår for drift og egenkontrol vedr. støj:

27) Hvis der kommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens Vejledning overholdes.

Vejledningens afskæringskriterier er følgende:

Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

	Klokken	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag – fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

7.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der kan forekomme støvgener ved blanding af foder, samt når der håndteres halm. Støv fra intern transport samt støv fra de forskellige transporter til og fra ejendommen er væsentlige støvkilder.

I forbindelse med udvidelsen og forandringerne af staldanlægget vil dele af kørearealerne blive asfalteret, hvilket vil mindske mængden af støv.

Ejendommen er placeret i et tyndt befolket område og med fornuftig afstand til naboerne, hvorfor det vurderes i ansøgningen, at støvgenerne ikke vil være til gene for omkringboende.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støvgener fra gården forventes der ikke væsentlige problemer. Det bemærkes, at god landmandspraksis indebærer, at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende forebyggende vilkår omhandlende støv:

28) Opbevaring og håndtering af landbrugets foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt landbrugets drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.

7.7 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I både eksisterende stalde og den planlagte udvidelse vil der være fuld belysning i tidsrummet fra omkring kl. 03.30 og frem til kl. 01. Efter sidste malkning vil der udelukkende være vågebelysning i staldene. Ved kælvningsafsnittet kan der forekomme fuld belysning hele døgnet, når der er kælvninger, for at sikre tilstrækkelig belysning til overvågning m.v.

Den udendørs arbejdsbelysning på ejendommen er ikke kraftigere, end hvad der er normen for et husdyrbrug af denne størrelse, og der opsættes ikke projektører. Der vil blive opsat arbejdsbelysning ved det udendørs foderbord. Denne belysning vil vende ind mod foderbordet og stalden.

Det vurderes i ansøgningen, at husdyrbrugets lyspåvirkning af omgivelserne er så lav, som det er praktisk muligt, når der er tale om stalde med åbne sider.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der ikke er udendørs lys, som kan virke generende for naboer eller passerende trafik. Det vurderes endvidere, at vågelyset i staldene ikke vil være til gene for omkringboende eller trafikken i området.

Det vurderes således, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller for de landskabelige hensyn.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke særlige vilkår for lys på ejendommen.

8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Begrebet BAT

BAT betyder Best Available Techniques (Bedst Tilgængelige Teknik) og er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som kan begrænse forurening fra stalde eller lagre. BAT-begrebet dækker endvidere over teknikker og teknologier til begrænsning af vand- og energiforbruget.

Et husdyrbrug skal reducere ammoniakfordampningen til et niveau svarende til fordampningen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT) i forbindelse med en miljøgodkendelse, hvis ammoniakfordampningen overstiger 750 kg NH₃-N pr. år. BAT er ikke en statisk størrelse, men ændrer sig som følge af den teknologiske udvikling. Kravet om begrænsning af forurening ved anvendelse af BAT bidrager således til at sikre et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed. Et husdyrbrug skal derfor vælge et staldsystem eller en teknologi blandt de bedst tilgængelige, når der foretages udvidelser.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugerne, bidrager til, at målet for faldet i ammoniakfordampningen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning, som ammoniak afstedkommer, dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, via mindre baggrundsbelastning af denne.

På et husdyrbrug er kvælstof, fosfor og ammoniak de væsentligste næringsstoffer, som kan give anledning til påvirkning af det omgivende miljø. De mest betydende faktorer for omfanget af påvirkningen med næringsstoffer er valget af:

- Staldindretning
- Opbevaring af husdyrgødning
- Udbringningsteknologi
- Foderteknologi
- Management

Vejledende BAT-standardkrav (ammoniak)

For anlægget (husdyrhold, stalde og lagre) defineres kravet om BAT som en maksimal fordampningsgrænse afhængig af udvidelsens størrelse og afhængig af, om udvidelsen sker i nyt eller eksisterende byggeri. Beregningerne i IT-ansøgningen viser, at Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdi for ammoniak er 5.080 kg NH₃-N/år. Ansøgningen viser, at det ønskede dyrehold forårsager en ammoniakfordampning på 4.948 kg NH₃-N/år. Se nedenstående tabel 12. Det kan derfor konstateres, at kravet til BAT for ammoniakfordampning er overholdt.

Tabel 12. Krav til maksimal ammoniakfordampning fra husdyrbruget

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4443	638	5080
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4494	454	4948
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	132
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Teknologivalg til opfyldelse af krav om BAT (ammoniak)

Reduktionskravet vedr. ammoniak kan opnås ved en kombination af teknikker og teknologier indenfor staldindretning og opbevaring af husdyrgødning.

Der er udarbejdet teknologiblade for følgende ammoniakreducerende teknologier til brug på husdyrbrug med kvæg:

- Svovlsyrebehandling af kvæggylle
- Fast overdækning på gyllebeholdere
- Kemisk luftrensning i kombination med separationsstrimler i spaltegulve og gødningsrobot til fjernelse af fast gødning

Den ansøgte produktion overholder det samlede BAT-krav ved, at den største af ejendommens gyllebeholdere forsynes med teltoverdækning. Teltoverdækning af denne gyllebeholder reducerer ammoniakfordampningen fra beholderen med 184 kg NH₃-N årligt. Uden opsætning af telt på gyllebeholderen, ville der mangle en reduktion på 52 kg NH₃-N årligt, for at husdyrbruget kunne leve op til det samlede BAT krav. Der er stillet vilkår om etablering af teltdug på den største gyllebeholder – se afsnit 6.1.

Det vurderes af ansøger, at husdyranlægget på Ingstrup Møllevej 8 har begrænset ammoniakfordampningen til et niveau, som er acceptabelt i forhold til myndighedernes krav til husdyrbrug af denne størrelse.

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Gyllebeholderne er stabile beholdere, der er lavet af typegodkendt beton, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholdernes bunde og vægge er tætte og beskyttet imod tæring.

En gang årligt tømmes gyllebeholderne i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved beholderne visuelt kan kontrolleres for eventuelle skader. Der foretages de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at beholderne hvert 10. år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende tæring og utætheder.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der føres logbog over gyllebeholdernes flydelag.

Møddingspladsen er etableret med fast bund og afløb til gyllesystemet. En gang årligt tømmes møddingspladsen helt, hvorved den visuelt kan kontrolleres for eventuelle skader.

Bedste tilgængelige teknik for udbringning af husdyrgødning

Der udarbejdes hvert år mark- og gødningsplaner for bedriften, så mængden af udbragt (husdyr)gødning er tilpasset afgrødernes behov. I gødningsplanen tages der hensyn til arealernes bonitet, sædskifter samt afgrødernes udbytte og kvælstofudnyttelse.

Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket medvirker til maksimal udnyttelse af næringsstoffer. Husdyrgødning udbringes endvidere under hensyn til de generelle regler og godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder m.v.

Gyllen udbringes med slæbeslanger i etablerede afgrøder eller nedfældes/forsures ved udbringning på græsmarker og forud for etablering af vårsæd. Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord.

Der kan forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvor der er udbragt husdyrgødning. Omfanget vil afhænge af temperatur, vindforhold og evt. nedbør. Nedfældning eller udbringning af gylle med slæbeslanger på veletablerede afgrøder minimerer ammoniakfordampningen.

Lugtgenerne minimeres på grund af den lavere ammoniakfordampning, og fordi udbringning foretages på eller i jorden.

Bedst tilgængelige teknik vedr. fodring

Foderet kan været sammensat af kornarter, græs, majs, sojaskrå, rapsskrå, solsikkekrå samt skaldele fra korn. Især er indholdet af fosfor højt i proteinfodermidlerne sojaskrå, rapsskrå og solsikkekrå. Fodermidlernes naturlige høje indhold af fosfor vil derfor i mange tilfælde begrænse muligheden for at optimere fosfortildelingen i praksis.

Miljøstyrelsen har ikke fastlagt vejledende BAT-standardvilkår i forhold til tildelingen af fosfor til kvæg. Det skyldes, at fodermidlernes naturlige indhold af fosfor overstiger kvægs fysiologiske behov for fosfor.

Ejendommen er omfattet af kontrolprogrammet Arlagården. Der udarbejdes foderplaner til dyrene i samarbejde med kvægkonsulenter. En afbalanceret foderplan bidrager til at forebygge overforsyning med næringsstoffer, mineraler m.v., så indholdet af disse i dyrenes urin og fæces begrænses.

Bedst tilgængelige teknik vedrørende daglig drift og management

Bedriften og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper, der tilgodeser miljøet i det omfang, loven tilsigter.

Som følge af naturlig ventilation i næsten alle stalde er der sikret et stort luftskifte, hvilket medfører en lavere koncentration af ammoniak og lugt fra husdyrproduktionen.

Pumpning og håndtering af gylle foregår i et lukket system. Pumpning og håndtering af gylle i øvrigt vil normalt foregå indenfor normal arbejdstid.

Ejer af husdyrbruget vurderer, at det er BAT at overvåge og notere følgende procesparametre mindst en gang om året:

- Vandforbruget
- Energiforbruget
- Brændstofforbruget
- Foderforbruget
- Gødningsproduktionen (via gødningsregnskabet)

Management og egenkontrol på husdyrbruget

Management på husdyrbruget handler om at tilrettelægge arbejdet, så produktionen kører optimalt, samtidig med at forurening begrænses, og anvendelsen af hjælpestoffer minimeres. Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. management. I henhold til EU's BREF notat af juli 2003 er godt landmandskab en vigtig del af BAT. I henhold til dokumentet er det BAT at:

- Føre journal over vand- og energiforbrug, og mængde af husdyrfoder.
- Have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser.
- Iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene.
- Planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild.
- Planlægge gødskning af markerne korrekt

For at kunne dokumentere at miljøgodkendelsen og lovgivningen overholdes, registrerer og udarbejder bedriften nedenstående, som også stilles til rådighed på kommunens forlangende:

- Foderplaner

- Mark- og gødningsplaner samt gødningsregnskab
- Slagteri- og mælkeafregninger
- CHR-registreringer
- Løbende opfølgning på el og vandforbrug
- Beredskabsplan
- 10 års beholderkontrol af gyllebeholdere og logbog over flydelag i disse
- Logbog over evt. reparationer af teltoverdækning på gyllebeholder
- Gennemsyn af alle elinstallationer hvert 5. år
- Der er serviceaftale på malkeanlægget
- Der føres sprøjtejournal for markarealerne

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at landbruget overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang indenfor fodring, staldindretning og gødningshåndtering m.v. ved de beskrevne tiltag samt ved overholdelse af miljøgodkendelsens vilkår.

Det er Viborg Kommunes vurdering, at ansøger ved overholdelse af dansk lovgivning, og med de tiltag, der er beskrevet i de foregående afsnit, lever op til BAT for management (godt landmandskab).

VILKÅR

Med henblik på også fremadrettet at have fokus på overholdelse af BAT er der stillet følgende vilkår vedrørende BAT:

29) Bedriften skal i forbindelse med tilsyn kunne redegøre for foretagne tiltag vedrørende renere teknologi i form af ændrede råvarer, nye metoder eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen fra ejendommen.

9 MILJØKONSEKVENSRAPPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ansøger har sammen med miljøansøgningen fremsendt en miljøkonsekvensrapport. Miljøkonsekvensrapporten giver en samlet beskrivelse af projektet og dets miljøkonsekvenser, som kan danne grundlag for såvel en offentlig debat som den endelige beslutning om projektets gennemførelse. Rapporten skal desuden sikre, at projektet bliver tilpasset omgivelserne, så miljøet ikke påvirkes unødigt. I rapporten indgår en kortlægning og vurdering af projektets direkte og indirekte påvirkninger på det omgivende miljø, herunder:

- Mennesker, fauna og flora
- Jordbund, vand, luft, klima og landskab
- Materielle goder og kulturarv, samt
- Samspillet mellem disse faktorer

Viborg Kommune har medtaget oplysninger fra miljøkonsekvensrapporten i miljøgodkendelsen under de relevante afsnit.

10 ALTERNATIVER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alternativer

Der er i forbindelse med nærværende ansøgning både undersøgt andre placeringer af det ansøgte, og et større projekt. Det større projekt blev fravalgt p.g.a. dets omfang og husdyranlæggets nuværende placering i forhold til omgivelserne. Såfremt der med et større projekt skulle bygges en ny stald, ville den oplagte placering i forhold til intern transport af dyr, foder m.v. være nord for det nuværende staldanlæg. Det blev imidlertid vurderet, at denne placering ville medføre større grad af gener for de nærmeste nabobeboelser end det ansøgte projekt. Samlet er det derfor ansøgers vurdering, at det er det ansøgte projekts størrelse og placering, der er relevant for husdyrbruget.

0-alternativ

0-alternativet beskriver forholdene, hvis godkendelsen ikke gennemføres. Hvis godkendelsen ikke gennemføres, vil de arbejdsbesparende ændringer i staldanlægget fortsætte som et ikke realiseret potentiale for landbrugsdriften på ejendommen. På sigt vil det medføre et fordyrende element i landbrugsdriften som hindrer en mere optimal udnyttelse af arbejdskraften på ejendommen. Med henblik på optimal ressourceudnyttelse for ejendommen anses 0-alternativet derfor ikke som relevant for ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det ansøgte lever op til kravet om BAT ved valg af teknologi. Det ansøgte lever også op til øvrige krav.

Viborg Kommune har derfor ikke fundet det nødvendigt at forlange alternativer undersøgt yderligere.

11 OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Den generelle praksis ved produktionsophør på et husdyrbrug er, at stalde, anlæg til opbevaring af foder, husdyrgødning, kemikalier og lignende bliver tømt og rengjort. Evt. nedbrydning af stalde og for-tank/gyllebeholdere vil ske i henhold til gældende regler.

Der er ikke truffet foranstaltninger til forebyggelse af forurening ved husdyrbrugets ophør, da husdyrproduktionen ikke forventes lukket.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at de nævnte tiltag i tilfælde af produktionsophør er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare.

VILKÅR

Med henblik på sikring af miljømæssig oprydning på ejendommen i forbindelse med en evt. afvikling af dyreholdet er der stillet følgende vilkår for ophør af husdyrbruget:

- 30) *Ved ophør af dyreholdet skal alle anlæg tømmes og rengøres for husdyrgødning. Husdyrgødningen skal bortskaffes efter gældende regler. Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.*

12 SAMLET KONKLUSION

Viborg Kommune vurderer:

- at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion bliver begrænset til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og vilkårene i miljøgodkendelsen overholdes
- at udvidelsen af husdyrbrugets produktion overordnet betragtet ikke medfører en øget husdyrproduktion og en øget miljøpåvirkning i kommunen, idet strukturudviklingen går mod færre men større bedrifter
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
 - nabobeboelser
 - Natura 2000-områder og natur i øvrigt
 - landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer

13 GODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRET- NING

13.1 GODKENDELSENS GYLDIGHED

Husdyrbruget må i henhold til Husdyrbrugloven ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Viborg Kommune.

Opmærksomheden henledes på, at denne miljøgodkendelse ikke fritager husdyrbruget for de nødvendige tilladelser/anmeldelser i henhold til anden lovgivning – f.eks. ansøgning om byggetilladelse.

Viborg Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne miljøgodkendelse og den øvrige miljølovgivning overholdes.

13.2 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Miljøgodkendelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jvf. Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 84-87.

Indgivelse af klage

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af [Nævnenes Hus \(naevneneshus.dk\)](https://naevneneshus.dk).

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen. Offentliggørelsen finder sted den 24. marts 2026. En eventuel klage skal være tilgængelig for Viborg Kommune i Klageportalen senest den 21. april 2026. For eventuelle modtagere, som er undtaget for digital post, er klagefristen den 27. april 2026.

Gebyr

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Virksomheder og organisationer skal dog betale det dobbelte beløb på i alt 1.800 kr. for behandling af eller genoptagelse af en klage.

Virkning af klage

En klage over afgørelser efter Husdyrbrugsloven har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte afgørelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, jvf. § 81 i Husdyrbrugsloven.

Domstolene

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Fristen er 6 måneder fra godkendelsen er meddelt.

13.3 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Embedslægeinstitutionen Nord, Langelandsvej 8, 8940 Randers SV. (TRvest@stps.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. (ae@ae.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (dnviborg-sa-ger@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 5, 7182 Bredsten (himmerland@sportsfiskerforbundet.dk)
- Friluftsrådet Limfjord Syd, (limfjordsyd@friluftsraadet.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, (natur@dof.dk, viborg@dof.dk)

Følgende naboer til husdyrbruget er orienteret om afgørelsen:

- Beboerne på Hobro Landevej 1, 8830 Tjele
- Beboerne på Hobro Landevej 2, 8830 Tjele
- Beboerne på Hobro Landevej 2B, 8830 Tjele
- Beboerne på Hobro Landevej 3, 8830 Tjele
- Beboerne på Hobro Landevej 4, 8830 Tjele
- Beboerne på Hobro Landevej 5, 8830 Tjele
- Ejerne af Hobro Landevej 6A, 8830 Tjele (Tonne Kjærsvvej 65, 7000 Fredericia m.fl.)
- Beboeren på Hobro Landevej 7, 8830 Tjele
- Beboeren på Hovmosevej 8, 8830 Tjele
- Beboeren på Hovmosevej 12, 8830 Tjele
- Beboerne på Ingstrup Møllevej 2, 8830 Tjele
- Beboerne på Ingstrup Møllevej 4, 8830 Tjele
- Beboerne på Ingstrup Møllevej 6, 8830 Tjele
- Beboerne på Ingstrup Møllevej 8, 8830 Tjele
- Beboeren på Ingstrup Møllevej 9, 8830 Tjele
- Ejere af Ingstrup Møllevej 9, 8830 Tjele
- Beboerne på Ingstrup Møllevej 11, 8830 Tjele
- Beboerne på Ingstrup Møllevej 12, 8830 Tjele
- Beboerne på Ingstrup Møllevej 13, 8830 Tjele
- Beboeren på Ingstrup Møllevej 15, 8830 Tjele
- Beboerne på Ingstrup Møllevej 17, 8830 Tjele
- Beboerne på Ingstrup Møllevej 23, 8830 Tjele
- Beboerne på Ingstrup Møllevej 25, 8830 Tjele
- Beboeren på Ingstrupholmvej 1, 8830 Tjele
- Beboerne på Nørreåvej 27, 8830 Tjele
- Beboerne på Nørreåvej 29, 8830 Tjele
- Beboerne på Nørreåvej 31, 8830 Tjele
- Ejere af Overlundvej 21B, 8830 Tjele (Nordre Ringvej 19, 8800 Viborg)
- Beboeren på Overlundvej 22, 8830 Tjele

- Beboerne på Overlundvej 23, 8830 Tjele
- Beboeren på Overlundvej 25, 8830 Tjele
- Ejer af Overlundvej 25, 8830 Tjele (Gartnervænget 1, 5240 Odense NØ)
- Beboerne på Overlundvej 26, 8830 Tjele
- Beboerne på Overlundvej 28, 8830 Tjele
- Beboeren på Overlundvej 30, 8830 Tjele
- Beboerne på Overlundvej 31, 8830 Tjele
- Beboerne på Overlundvej 32, 8830 Tjele
- Beboerne på Overlundvej 33, 8830 Tjele
- Beboerne på Overlundvej 35, 8830 Tjele
- Beboeren på Overlundvej 36, 8830 Tjele
- Ejerne af Overlundvej 36 (Asmild Dige 21, 8800 Viborg m.fl.)
- Beboerne på Overlundvej 36A, 8830 Tjele
- Ejer af Overlundvej 36A, 8830 Tjele (Ørestads Boulevard 108, 4., 2300 København S)
- Ejer af Overlundvej 37, 8830 Tjele (Kildehaven 8, st. 10, 8800 Viborg)
- Beboeren på Overlundvej 38, 8830 Tjele
- Ejer af jordstykke matrikel 3l Foulum By, Tjele (Fælledvej 30A, 8830 Tjele)
- Ejer af jordstykke matrikel 7d Foulum By, Tjele (Evasminde 15, 8960 Randers SØ)
- Ejerne af jordstykke matrikel 11 Sdr. Ingstrup By, Rødding (Ingstrup Møllevvej 3, Ingstrup Møllevvej 21 og Fædalhøjvej 3, 8830 Tjele)
- Ejer af matrikel 1ag Foulum By, Tjele (Carsten Niebuhrs Gade 43, 1577 København V)
- Ejer af matrikel 3d Foulum By, Tjele m.fl. (Silkegade 8, 1., 1113 København K)

BILAG 2. SITUATIONSPLAN FRA IT-ANSØGNINGEN

Kilde: [GeoDanmark](https://www.geo.dk/)